

УДК 352/354

[https://doi.org/10.33296/2707-0654-19\(38\)-21](https://doi.org/10.33296/2707-0654-19(38)-21)

КОВРИГА ОЛЕНА,

кандидат наук з державного управління,
доцент, доцент кафедри менеджменту,
освіти та права; Центральний інститут
післядипломної освіти Університету
менеджменту освіти НАПН України,
м. Київ, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-6220-3477>

elenakovriga@ukr.net

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Анотація. У статті розкрито термінологічні аспекти реформування системи публічного управління в площині децентралізації. Узагальнено теоретичні засади регіональної політики сучасної держави та встановлено, що децентралізація дозволяє вирішувати такі важливі і актуальні для більшості країн завдання: по-перше, дозволяє передати на регіональний рівень, на місця необхідні для їх нормального функціонування ресурси та владні повноваження; по-друге, сприяє залучень інститутів громадянського суспільства, громадян до участі у суспільних справах. Проаналізовано процес розвитку та охарактеризовано сучасний стан системи публічного управління на регіональному рівні України. Висвітлено зарубіжний досвід модернізації систем публічного управління на регіональному рівні. Визначено пріоритети та шляхи реформування системи публічного управління України на регіональному рівні. Зазначено, що основними напрямками регіональної політики розвиненої держави та державного управління її регіональним розвитком, здійснюваного з урахуванням засад концепції сталого розвитку та особливостей сучасного стану та проблем регіонального розвитку мають бути: активна гуманітарна, соціальна й культурна політика держави щодо подолання сформованих в суспільстві уявлень та стереотипів відносно глибини та гостроти існуючих соціальних, культурних, політичних та економічних протиріч між окремими регіонами нашої держави; міжрегіональна інтеграція, що сприятиме послабленню економічних, соціальних, культурних та політичних протиріч між регіонами та може стати дієвою основою для підвищення економічного потенціалу країни в цілому; підтримка та стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку економіки, так як саме така її направленість дозволить сподіватися на стабілізацію економічної ситуації та створення потенціалу для конкурентоспроможності та зростання

економіки в нових умовах. Запропоновано шляхи розвитку участі громадян у прийнятті рішень як ключового напрямку реформування публічного управління на регіональному рівні в Україні.

Ключові слова: публічне управління, система публічного управління, децентралізація, регіональний рівень, напрями реформування публічного управління, міжрегіональна інтеграція, регіональна політика держави, державне управління, громадянське суспільство, зарубіжний досвід модернізації систем публічного управління на регіональному рівні.

Актуальність дослідження і постановка проблеми. Ефективність розвитку будь-якої країни залежить значною мірою від стабільного збалансованого розвитку регіонів, який можливо досягти шляхом впровадження ефективної регіональної політики, реформування діючої в Україні системи публічного управління, в тому числі системи публічного управління на регіональному рівні. Більшість країн світу у своєму соціально-економічному поступі також стикаються з проблемою нерівномірності розвитку регіонів. Гострота сприйняття цієї проблеми значною мірою визначається рівнем економічного розвитку країни. Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку передбачає децентралізацію влади, реформування місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою. Особливого значення в Україні дане питання набуває з огляду на закріплення його у ключових документах Європейського Союзу в контексті європейської інтеграції України, оскільки регіональний розвиток є найважливішою складовою діяльності європейських інституцій.

Аналіз досліджень та публікацій. Питання визначення основ державного управління на регіональному рівні та обґрунтування теоретичних засад державної регіональної політики знайшли відображення у працях Г. Атаманчука, В. Бакуменка, В. Баштанника, Т. Безверхнюк, Л. Ващук-Огданської, З. Варналія, М. Дацишина, О. Васильєвої, В. Керецмана, В. Мамонової, А. Ткачука, В. Куйбіди, О. Лиски, І. Лозицької, С. Саханенка. Дослідженню проблеми державного регулювання розвитку регіонів

присвячені праці таких вчених: С. Біла, М. Гладій, М. Долішний, С. Романюк, В. Удовиченко та ін. Теоретико-методологічні основи дослідження проблем державного регулювання регіональними соціально-економічними процесами висвітлені у працях як вітчизняних, так зарубіжних учених, таких як З. Варналій, В. Геєць, В. Кравців, О. Крайник, М. Козоріз, Дж. Ханесен, Е. Блеклі та інші. Але, варто зазначити, результати аналізу наукових досліджень щодо процесу реформування системи публічного управління в площині децентралізації в Україні потребують більш ретельного висвітлення актуальних аспектів даного питання.

Мета статті полягає у ретельному дослідженні та аналізі процесу реформування системи публічного управління в Україні та розробка рекомендацій щодо визначення напрямів удосконалення регіональної політики розвиненої держави та державного управління її регіональним розвитком.

Виклад основного матеріалу. Пріоритетом сучасного етапу розвитку більшості розвинутих країн світу, в тому числі і України, а також їх державної політики є регіональний розвиток, як динамічний процес, зміна внутрішньої соціально-економічної структури регіону в напрямку її вдосконалення та раціоналізації, що має поступальний зміст, характеризується прогресивними змінами і в результаті повинен призвести до формування регіону як стійкої просторової системи, що раціонально використовує свій внутрішній потенціал і гармонійно співіснує з оточуючим середовищем. З огляду на це, розвинуті країни світу прийшли до розуміння того, що сталий розвиток регіонів є запорукою ефективного розвитку держави в цілому, що знайшло відображення і в змінах засад державного управління, про що зазначалось в попередньому розділі. Більшість країн світу у своєму соціально-економічному поступі також стикаються з проблемою нерівномірності розвитку регіонів. Гострота сприйняття цієї проблеми значною мірою визначається рівнем

економічного розвитку країни. Особливого значення дане питання набуває з огляду на закріплення його у ключових документах Європейського Союзу, а також у контексті європейської інтеграції України, потребою виконання ратифікованих Україною документів Європейського Союзу – регіональний розвиток, удосконалення політики зміцнення потенціалу регіонів є найважливішою складовою діяльності Європейського Союзу та інших європейських інституцій.

В сучасних європейських регіональних дослідженнях залежно від змісту виділяють три поняття, щодо яких використовується термін «регіональна політика»:

- 1) Відносини між органами центральної влади та регіонами;
- 2) Державне втручання в розвиток окремих територій з метою подолання суттєвих регіональних відмінностей в умовах життя та підприємництва;
- 3) Власна політика регіонів— соціально-економічна, інвестиційна та інші [6, с.93].

Важливість і значення регіональної політики підтверджується при розгляді її складових. В монографії «Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети», що була підготовлена фахівцями Національного інституту стратегічних досліджень, виділяються такі найважливіші складові регіональної політики: інституційне забезпечення, механізми державного регулювання територіального розвитку, формування та вдосконалення національної системи управління територіями, співвідношення централізації та децентралізації в управлінні територіальним розвитком, економічний розвиток регіонів, розвиток місцевого самоврядування тощо [4, с. 17].

Від того як була здійснена реформа децентралізації значною мірою залежить і якість регіональної політики, адже фундаментом регіональної політики є компроміс між інтересами держави і місцевими інтересами регіону,

а регіональна політика буде ефективною, коли:

- регіони визнають пріоритет державних інтересів;
- держава створює сприятливі умови для реалізації місцевих інтересів силами регіонів;
- будуть забезпечені гарантії державної підтримки розвитку регіонів [5, с.17-18].

В умовах запровадження або функціонування децентралізації державне регулювання регіонального розвитку може слугувати добрим імпульсом для внутрішніх факторів розвитку регіону і базуватись на таких підходах:

- зменшення рівня адміністративного контролю;
- надання переваги приватній власності та скорочення частки державної власності;
- надання податкових пільг;
- стимулювання сектора послуг;
- активізація малого і середнього підприємництва, в тому числі через можливість створення зон підприємництва.

На сьогодні набув поширення інтегрований підхід до формування і реалізації державної регіональної політики, це стосується і України, який передбачає поєднання таких складових частин:

- секторальної (галузевої) – підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів шляхом оптимізації і диверсифікації структури економіки, забезпечення ефективної спеціалізації регіонів з пріоритетним використанням власного ресурсного потенціалу;
- територіальної (просторової) – досягнення рівномірного та збалансованого розвитку територій, розвиток міжрегіонального співробітництва, запобігання поглибленню соціально-економічних диспропорцій шляхом формування “точок зростання”, активізації місцевої економічної ініціативи та зміцнення потенціалу сільської місцевості,

забезпечення соціально-економічної єдності і рівномірності розвитку регіонів з метою створення рівних умов для розвитку людини;

– управлінської – застосування єдиних підходів до формування і реалізації політики регіонального розвитку, створення єдиної системи стратегічного планування та прогнозування розвитку держави і регіонів, оптимізація системи територіальної організації влади [15].

На сучасному етапі в Україні має місце перехідна модель державного управління, але є розуміння щодо необхідності перерозподілу повноважень влади згори донизу, тобто на регіональний рівень, органам місцевого самоврядування, і прийнято відповідне рішення щодо запровадження таких змін. З огляду на це, децентралізація розглядається як «процес отримання владних повноважень органами місцевого самоврядування разом із новими функціями і ресурсами» [9, с. 120], а її сутність полягає «у перерозподілі функцій і повноважень єдиної державної влади між її відповідними органами з одного боку і місцевого самоврядування – з іншого» [2, с. 17].

Згідно з визначенням Міжнародної енциклопедії соціальних наук децентралізація представляє собою передачу або перерозподіл відповідальності відносно прийнятих рішень центральними органами державної влади на нижчий адміністративний рівень або кінцевим користувачам [16, с. 250].

Вітчизняні науковці у сфері державного управління характеризують «децентралізацію», як «процес передачі частини функцій та повноважень вищими рівнями управління нижчим (від центральних органів виконавчої влади до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування)» та також як «ослаблення або скасування централізації» [7, с. 166].

Т. Забейворота виділяє цілий ряд проблем, які спіткають процес децентралізації влади на теоретичному рівні:

– по-перше, це проблеми термінологічного характеру, а саме відсутність загальнопоширеного серед акторів державно-управлінського дискурсу розуміння сутності основних визначень та дефініцій;

– проблеми методологічного характеру, що пов'язані з осягненням поняття децентралізації влади саме в контексті науки державного управління;

– проблеми, пов'язані зі змістом модернізації державного управління, а саме – чи є децентралізація влади «технологічним» чинником реформування системи державного управління, чи вона потребує і припускає якісні зміни в системі суспільного управління в цілому;

– нарешті, проблеми вибору прийнятної для України моделі організації публічного управління, і відповідно – стратегії децентралізації влади. У разі, якщо така модель існує, які організаційно-правові дії треба виконати для її успішної імплементації у вітчизняних умовах [8, с. 127].

Необхідно зазначити про можливість вирішення таких важливих для держави проблем: вирівнювання соціально-економічного розвитку окремих регіонів, ефективне вирішення регіональних проблем, зміцнення територіальної єдності, формування активного та дієвого громадянського суспільства, підвищення політичної спроможності держави.

Незважаючи на перші отримані результати реформування системи публічного управління на регіональному рівні України та позитивні результати дослідження думки громадян, є питання що потребують вирішення. Серед найбільш ключових з них слід виділити такі: низька активність та дієвість інститутів громадянського суспільства; недостатній рівень фінансування регіональних органів управління, органів місцевого самоврядування; питання розподілу повноважень між новоствореними органами місцевого самоврядування та діючими органами місцевого та державного управління, в тому числі відсутній чуткий механізм розподілу коштів та повноважень щодо їх використання; відсутність достатньої кількості

кваліфікованих кадрів та якісних програм навчання; гальмування процесів децентралізації місцевими елітами; нерегульованим в умовах об'єднання територіальних громад залишаються питання комунальної власності; відсутність дієвих механізмів та інструментарію контролю за діяльністю та функціонуванням регіональних органів управління.

Доцільне буде зазначити такі етапи процесу імплементації зарубіжного досвіду відносно реформування управління в Україні: формування основ імплементаційного процесу; вибір оптимального зовнішнього регулятора конституювання імплементаційного процесу; приведення національної системи публічного управління до стану формальної відповідності певним стандартам; процес імплементації та його правове (законодавче) закріплення; оцінка результатів імплементаційного процесу та його ефективності [9, с.122].

Регіональне управління вимагає формування належного інституційного механізму, який передбачає, з одного боку, використання потенційних можливостей всіх існуючих елементів апарату держави, а з другого – створення спеціальних органів загальнодержавного та субнаціонального рівня чи відповідних структурних підрозділів вже існуючих органів [11, с. 152].

Інституційна модель, яку обирає держава для розроблення й реалізації регіональної політики, залежить від безлічі чинників. Навіть розвинуті країни розрізняються гостротою й специфікою регіональних проблем, рівнем територіальних диспропорцій, методами державного втручання в регіональні процеси. Тривалий процес формування системи взаємовідносин між центром і регіонами в європейських країнах завершено законодавчими актами, які унормовують економічні, соціальні й інші процеси регіонального змісту. Практично в усіх європейських державах сьогодні діють спеціальні закони, предметом яких є забезпечення сталого, збалансованого, соціально орієнтованого розвитку всіх регіонів і здійснення особливих селективних заходів щодо проблемних регіонів.

Крім того, у демократичних суспільствах питання регіонального розвитку не розглядаються без широкого залучення структур громадянського суспільства [1, с. 35].

Ефективність регіонального публічного управління на сьогодні неможливо забезпечити без залучення інституцій громадянського суспільства, які останнім часом набувають все більшої активності в Україні. Громадянське суспільство стає одним з ключових суб'єктів системи публічного управління і дієвою, ключовою особою системи публічного управління на регіональному рівні. Водночас, даний процес не є налагодженим і перед ним стоїть цілий ряд проблем. Можна зазначити, що в нашій країні не повною мірою реалізуються форми громадської участі, які передбачені чинним законодавством, їх реалізація має поодинокий і безсистемний характер, а місцеві ініціативи є епізодичними [3, с. 87-88].

Безумовно, є позитивні зрушення в цьому напрямі, про що свідчать приклади окремих практик і ініціатив місцевої влади, які на сьогодні не отримали значного поширення в регіонах.

Наявність та розвиток активного та дієвого громадянського суспільства є необхідною передумовою ефективності реформування системи публічного управління на регіональному рівні. Громадянське суспільство стає одним з ключових суб'єктів системи публічного управління і дієвою, ключовою особою системи публічного управління на регіональному рівні. Таким чином, даний напрямок щодо подальшого реформування системи публічного управління на регіональному рівні, на нашу думку, є одним з ключових і потребує подальшої значної уваги та ресурсів як з боку центральних та регіональних органів, такі з боку самих громадян, різноманітних інститутів громадянського суспільства.

Висновки. Таким чином, основними напрямками регіональної політики розвиненої держави та державного управління її регіональним розвитком,

здійснюваного з урахуванням засад концепції сталого розвитку та особливостей сучасного стану та проблем регіонального розвитку мають бути: активна гуманітарна, соціальна й культурна політика держави щодо подолання сформованих в суспільстві уявлень та стереотипів відносно глибини та гостроти існуючих соціальних, культурних, політичних та економічних протиріч між окремими регіонами нашої держави; забезпечення збалансованості регіонального розвитку та зниження міжрегіональних диспропорцій; міжрегіональна інтеграція, що сприятиме послабленню економічних, соціальних, культурних та політичних протиріч між регіонами та може стати дієвою основою для підвищення економічного потенціалу країни в цілому; підвищення рівня самостійності регіонів в управлінні питаннями власного розвитку; подолання економічного спаду, пов'язаного з суспільними, політичними чи економічними кризами; підтримка та стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку економіки, так як саме така її направленість дозволить сподіватися на стабілізацію економічної ситуації та створення потенціалу для конкурентоспроможності та зростання економіки в нових умовах; активне залучення місцевих громад, інститутів громадянського суспільства до вирішення стратегічних та поточних питань регіонального розвитку.

Здійснений нами аналіз дозволяє стверджувати, що публічне управління регіональним розвитком в Україні потребує подальшого реформування та удосконалення, в тому числі утворення діючих горизонтальних зв'язків між регіонами та місцевими громадами, які останнім часом набувають більшої активності та стають дієвими суб'єктами в публічному управлінні. Все це вимагає запровадження нового формату взаємодії та відносин регіонів з державою, нові важелі, інструментарій та механізми впливу на регіони, повинно здійснюватись в руслі реформи децентралізації, яка триває в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гонцяж Я., Гнидюк Н. Інституційні механізми регіонального розвитку в Україні : шлях до майбутнього. *Зб. наук. праць УАДУ*. 2000. Вип. 2. Ч. 1. С. 66-73.
2. Гриневич В. Децентралізація влади як складова політичної реформи в Україні: питання концепції та ідеології. *Актуальні проблеми державного управління*. 2014. Вип. 1. С. 16-19.
3. Дацишин М., Керецман В. Інституційне забезпечення регіональної політики та практика взаємодії органів влади в Україні. Київ: Вид-во «К.І.С.», 2007. 112 с.
4. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: монографія / за заг. ред. З.С. Варналія. Київ: НІСД, 2007. 768 с.
5. Долішній М.І., Кравців В.С., Симоненко В.К. Регіональна політика: поняття, мета, принципи формування // Регіональна політика: методологія, методика, практика / відп. ред. М.І. Долішній. Львів, 2001. 700 с.
6. Жовнірчик Я.Ф., Мельник В.М. Зарубіжний досвід і вітчизняні традиції здійснення інноваційного розвитку територіальних громад органами місцевого самоврядування. *Інвестиції: практика та досвід*. Київ, 2015. № 9 (12). С. 92-97.
7. Енциклопедичний словник з державного управління / за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. 820 с.
8. Забейворота Т.В. Удосконалення державного архітектурно-будівельного контролю в контексті децентралізації державного управління. *Теорія та практика державного управління*. 2014. Вип. 4. С. 126-132.
9. Коваленко Г.В., Топольскова Д.Ю. Впровадження децентралізації публічної влади на основі досвіду європейських країн. *Наук. вісн. Ужгород. нац. Ун-ту : Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 13. Ч.1. С. 120-123.
10. Коврига О.С. Механізми державного регулювання інституціонального середовища регіону [Текст] : автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Коврига Олена Сергіївна; Академія муніципального управління.К., 2009.20с.URL:https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=7QOeTeMAAAAJ&citation_for_view=7QOeTeMAAAAJ:roLk4NBRz8UC
11. Коврига О. С. Напрями інституціональних перетворень на регіональному рівні. Науковий вісник Академії муніципального управління: Серія «Управління» Вип. 3. Державне управління та місцеве самоврядування / За заг. ред. В.К. Присяжнюка, В.Д. Бакуменка. К.: Видавничо-поліграфічний центр Академії муніципального управління, 2013. С.152-161. URL :

https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=7QOeTeMAAAAJ&citation_for_view=7QOeTeMAAAAJ:IjCSPb-OGe4C

12. Кохалик Х. «Добре врядування»: принципи та ознаки. *Ефективність державного управління*. 2012. Вип. 33. С. 50–57.

13. Напрями активізації участі громадськості у місцевому самоврядуванні в містах України : аналіт. записка / Нац. ін-т стратег. дослідж. при Президентові України. К., 2015. 17 с.

14. Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки: Указ Президента України від 27.09.2021 р. № 487/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#n23>

15. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України № 695 від 05.08.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

16. International Encyclopedia of the Social Sciences. 2nd edn. / William A. Darity Jr. (Editor in Chief). 9 vols. Detroit: Thomson Gale, 2008, Vol.2.637p.URL:https://books.google.com.ua/books/about/International_Encyclopedia_of_the_Social.html?id=MruOmgEACAAJ&redir_esc=y.

REFERENCES

1. Gontyazh Ya., Hnydyuk N. Institutional mechanisms of regional development in Ukraine: the way to the future. Coll. of science works of the Ukrainian Academy of Sciences. 2000. Issue 2. Part 1. P. 66-73.

2. Hrynevych V. Decentralization of power as a component of political reform in Ukraine: issues of concept and ideology. Actual problems of public administration. 2014. Issue 1. P. 16-19.

3. Dacyshyn M., Keretsman V. Institutional support of regional policy and practice of interaction of authorities in Ukraine. Kyiv: K.I.S. Publishing House, 2007. 112 p.

4. State regional policy of Ukraine: features and strategic advantages: monograph / by general ed. Z.S. Varnalia Kyiv: NISD, 2007. 768 p.

5. Dolishnii M.I., Kravtsiv V.S., Symonenko V.K. Regional policy: concept, goal, principles of formation // Regional policy: methodology, methodology, practice / resp. ed. E. Dolishnyi Lviv, 2001. 700 p.

6. Zhovnirchik Y.F., Melnyk V.M. Foreign experience and domestic traditions of implementing innovative development of territorial communities by local self-government bodies. Investments: practice and experience. Kyiv, 2015. No. 9 (12). P. 92-97.

7. Encyclopedic dictionary of public administration / edited by Yu.V. Kovbasyuka, V.P. Troshchynskyi, Yu.P. Surmina. Kyiv: NASU, 2010. 820 p.

8. Zabeyvorota T.V. Improvement of state architectural and construction control in the context of decentralization of state administration. Theory and practice of public administration. 2014. Issue 4. P. 126-132.

9. Kovalenko G.V., Topolskova D.Yu. Implementation of decentralization of public power based on the experience of European countries. Science release Uzhhorod national University: Series: International economic relations and world economy. 2017. Issue 13. Part 1. P. 120-123.

10. Kovriga O.S. Mechanisms of state regulation of the institutional environment of the region [Text]: autoref. Dis... Cand. sciences from state control: 25.00.02 / Olena Sergiivna Kovriga; Academy of Municipal Management.K., 2009.20p.URL:https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=7QOeTeMAAAAJ&citation_for_view=7QOeTeMAAAAJ:roLk4NBRz8UC

11. Kovryga O. S. Directions of institutional transformations at the regional level. Scientific Bulletin of the Academy of Municipal Management: Series "Management" Vol. 3. State administration and local self-government / According to general ed. V.K. Prysiashnyuk, V.D. Bakumenka K.: Publishing and Printing Center of the Academy of Municipal Administration, 2013. P.152-161. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=7QOeTeMAAAAJ&citation_for_view=7QOeTeMAAAAJ:IjCSPb-OGe4C

12. Kohalyk H. "Good governance": principles and signs. Efficiency of public administration. 2012. Issue 33. P. 50–57.

13. Directions of intensification of public participation in local self-government in the cities of Ukraine: analyst. note / Nat. University strategist research under the President of Ukraine. K., 2015. 17 p.

14. National strategy for promoting the development of civil society in Ukraine for 2021-2026: Decree of the President of Ukraine dated September 27, 2021 No. 487/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#n23>

15. On the approval of the State Regional Development Strategy for 2021-2027: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 695 dated August 5, 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

16. International Encyclopedia of the Social Sciences. 2nd edition / William A. Darity Jr. (Editor in Chief). 9 vols. Detroit: Thomson Gale, 2008, Vol.2.637p.URL:https://books.google.com.ua/books/about/International_Encyclopedia_of_the_Social.html?id=MruOmgEACAAJ&redir_esc=y.

OLENA KOVRIGA

Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Education and Law Management, Central Institute of Postgraduate Education University of Education Management Kyiv, Ukraine

DIRECTIONS OF THE REFORM OF THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM AT THE REGIONAL LEVEL

Abstract. The article reveals the terminological aspects of reforming the public administration system in the area of decentralization. The theoretical foundations of the regional policy of the modern state have been summarized and it has been established that decentralization allows solving such important and relevant tasks for most countries: first, it allows transferring to the regional level, to the places necessary for their normal functioning, the resources and authorities; secondly, it promotes the involvement of civil society institutions and citizens to participate in public affairs. The development process is analyzed and the current state of the public administration system at the regional level of Ukraine is characterized. The foreign experience of modernization of public administration systems at the regional level is highlighted. The priorities and ways of reforming the system of public administration of Ukraine at the regional level have been determined. It is noted that the main directions of the regional policy of a developed state and state management of its regional development, carried out taking into account the principles of the concept of sustainable development and the features of the modern state and problems of regional development, should be: active humanitarian, social and cultural policy of the state to overcome the ideas and stereotypes formed in society regarding the depth and severity of existing social, cultural, political and economic contradictions between individual regions of our country; interregional integration, which will contribute to the weakening of economic, social, cultural and political contradictions between regions and can become an effective basis for increasing the economic potential of the country as a whole; support and stimulation of innovative and investment development of the economy, as it is precisely this orientation that will allow us to hope for the stabilization of the economic situation and the creation of potential for competitiveness and growth of the economy in new conditions. Ways of developing citizen participation in decision-making as a key direction of reforming public administration at the regional level in Ukraine are proposed.

Keywords: public administration, public administration system, decentralization, regional level, directions of public administration reform, interregional integration, regional policy of the state, state administration, civil society, foreign experience of modernization of public administration systems at the regional level.